

SINTEZA

**obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor
parvenite în cadrul consultării publice la proiectul de decizie
cu privire la aprobarea Strategiei de Dezvoltare a Turismului în raionul Cimișlia
pentru anii 2026-2030**

Nr. d/o	Conținutul propunerilor/recomandărilor la proiect	Participantul la consultare publică	Nr. de obiecții/propuneri /	Argumentarea autorului proiectului
1	Necesități esențiale care influențează direct dezvoltarea și competitivitatea destinației		1	<u>Se ia act</u> Majoritatea aspectelor menționate în adresare ce se regăsească în textul Strategiei nu comportă obligativitatea modificării acesteia.
2	asigurarea iluminatului și salubrității zonelor turistice	Jaloba Mădălina - Agropensiunea La Mădălina. Munteanu Andrei - Complexul Agroturistic Zloți.	2	<u>Se respinge</u> Propunerea poate fi revizuită și completată în Planul de Acțiuni al Strategiei, doar cu o solicitare de la Administrația Publică Locală unde se află zonele turistice cu o sumă estimativă a lucrărilor și co finanțarea % APL.
3	Completări privind patrimoniul cultural și natural unic: *crama Heredo, cu potențial ridicat de dezvoltare ecoturistica; *crama vinăriei Rădăcini din Valea Perjei, brand vitivinicol de importanță națională; *existența unei crame istorice în Selemet	Raileanu Andrei Festivalul EcoMotoFest	3	<u>Se vor insera parțial în partea constatatoare a Strategiei</u> Aceste propuneri nu au fost omise special, la solicitarea informație prin chestionare către Administrațiile Publice Locale n-au fost menționate aceste obiective turistice, Acestea vor fi incluse succint în versiunea finală a Strategiei. Totodată, în cadrul implementării strategiei vor fi creat un ansamblu de materiale cum ar fi Harta Interactivă și crearea compartimentului

	<p>(Beciul Popii, peste 100 ani) și inițierea construcției unei noi crame;</p> <p>*fabrica de prelucrare a lemnului gestionată de antreprenorul Andrei Raileanu ce gestionează și un magazin local artisanal „Cadou”, cu potențial pentru turism industrial și experiential, cu magazine local artisanal.</p> <p>*meșterul Nicolae Dron — unic creator de cobze din Republica Moldova;</p> <p>*floarea Albăstrița tirche, specie rară inclusă în Cartea Roșie, prezentă în pădurile din Mihailovca;</p> <p>*fabrica de ciocolată;</p> <p>traseul turistic „Podoabele sudului #DeSelemet”.</p> <p>*EcoMotoFest</p> <p>*clubul Heart of Steel</p>	Coptu Olga - Festivalul iProsop		”Turism” pe website oficial al CR Cimișlia pentru promovarea agenților economici în domeniului turistic.
4	<p>Sugestii de optimizare a măsurilor de dezvoltare facilitarea schimburilor de experiență online ca alternativă eficientă la vizitele de studiu;</p> <p>Program instruirii aplicate HoReCa & turism</p> <p>marketing storytelling vânzări comunicare întreținere încăperi bucătări etc.</p> <p>termen: anual cost: 0,5 mil lei</p>		4	<p><u>Se vor insera parțial în partea constatatoare a Strategiei</u></p> <p>În strategie există un compartiment întreg bazat pe marketing și promovarea unor ateliere între APL și Agenți Economici din domeniul turistic. OS 2; OS 3; OS 4 din strategie. Aici se vor preciza necesitățile specifice ale Agenților economici</p>
5	<p>Corectări privind clasificarea și calitatea unităților de cazare:</p> <p>lipsa unităților clasificate;</p> <p>nivelul insuficient al calității serviciilor;</p> <p>lipsa implicării în turism;</p>		5	<p><u>Se va corecta în pașaportul destinației</u></p> <p>În partea constatatoare și SWOT este clar menționat insuficiența (2 unități clasificate reprezintă cca. 10% din întreaga capacitate de cazare în raion).</p>

	inexistența preparatelor tradiționale; lipsa turiștilor străini.			
6	Subestimarea sectorului privat ca atracție turistică În raionul Cimișlia există unități turistice cu specific unic la nivel regional		6	<u>Se respinge</u> Această propunere deoarece „Unicitatea” trebuie recunoscută la nivel național, astfel este doar un adjectiv folosit excesiv în Moldova
7	Fragmentarea excesivă a investițiilor consolidarea investițiilor în proiecte cu efect multiplicator; crearea unor poli turistici funcționali;		7	<u>Se va insera ideia în partea constatatoare a Strategiei</u> La etapa inițială de implementare a Strategiei este prematur să limităm dreptul APL de a localiza investiții acolo unde au necesitățile de amenajare turistică clar evidențiate pentru care pot aloca co-finanțare.
8	Festivaluri și evenimente – necesitatea unei abordări realiste		8	<u>Se respinge</u> Propunerile de a limita dreptul de organizare a unor evenimente (deja tradiționale) în defavoarea altora sunt contraproductive.
9	Consolidarea relației dintre APL și organizatorii de evenimente		9	<u>Se ia act</u> Aceste propunere deja se regăsește în Strategia de Dezvoltarea a Turismului în raionul Cimișlia
10	Strategia menționează numeroase atracții, dar nu propune suficient dezvoltarea ofertelor turistice comerciale integrate (pachete de weekend, circuite tematice, experiențe complete), care să fie ușor de promovat și vândut.		10	<u>Se va insera ideia în partea constatatoare a Strategiei</u>
11	Program micro-granturi experiențe turistice > finanțare pentru apicultori, meșteșugari, ferme, ateliere execută: Consiliul raional + donatori cost: 3–5 mil lei impact: crește atractivitatea + diversifică oferta Suport în dezvoltarea platformelor digitale a entităților + rezervări profiluri entități		11	<u>Se respinge</u> APL de nivel II nu are atribuții de micro-grantare a sectorului privat Această propunere poate fi revizuită când în baza strategie la OS 1 Dezvoltarea capacităților instituționale „Crearea și funcționarea unui Comitet de Coordonare a Turismului în Cimișlia”, care vor avea capacitatea de analiza astfel de propuneri pentru ulterior de a modifica strategia.

	<p>pachete turistice rezervări directe cost: 300- 500 mii lei</p>		<p>12</p> <p><u>Se ia act</u> În strategie se regăsește dezvoltarea platformelor digitale îndeosebi pentru entitățile turistice. Totodată, în perioada de implementare a strategiei va fi elaborată o Hartă interactivă la care specialistul în turism va avea acces pentru completarea cu informația utilă și amplasarea entităților turistice ca obiective turistice a raionului Cimișlia</p>
13	<p>Program „destinații curate” reabilitare râuri salubritate iazuri amenajări termen: 2026–2030 cost: 4–6 mil lei Broker de piață pentru producători locali conectare cu HoReCa contracte pachete turistice Hub meșteșugăresc regional atelier comun + masterclass + vânzări 3–5 mil lei Ruta turistică „Mica Elveție a Sudului” trasee eco + panorame + geoturism 3–5 mil lei unicitate naturală</p>		<p>13</p> <p><u>Se vor insera parțial în partea constatatoare a Strategiei</u> Se vor lista la necesitățile specifice ale agenților economici în textul Strategiei</p>
14	<p>O strategie bine fundamentată, orientată spre atractivitate și venituri, crește șansele de atragere a fondurilor externe, chiar dacă suma totală finală este mai mare. Considerăm că bugetul total al Strategiei poate fi menținut sau chiar extins, dacă este orientat spre impact real, însă este necesară o reechilibrare a alocărilor: Reducerea ponderii investițiilor simbolice repetitive (monumente comemorative similare la nivel național); Creșterea investițiilor în:</p>		<p>14</p> <p><u>Se ia act</u> Aceste idei se conțin în partea constatatoare a Strategiei. Totuși, suma finală este dictată de potențialul local de co-finanțare limitat al implementărilor. Respectiv nu poate fi mărit bugetul Strategiei peste limita optimistă de co-finanțare a sumei proiectelor incluse în Planul de acțiuni asumate de entități responsabile concrete.</p>

	<p>infrastructură de acces + indicatoare rutiere pentru atracțiile turistice din raion (și aici vorbim despre indicatoarele conform RCR pentru agropensiuni, vinării, ferme, muzee, etc.);</p> <p>experiențe turistice;</p> <p>sector privat ca generator de fluxuri;</p> <p>promovare modernă;</p> <p>produse turistice comerciale.</p>			
15	Analiza SWOT – Destinația turistică Cimișlia (revizuit)		15	<p><u>Se respinge</u></p> <p>Considerăm că revizuirea SWOT nu este necesară deoarece în Analiza SWOT Strategie include aspecte mult mai detaliate</p>
16	<p>Propunem consolidarea unui Muzeu Raional Central, prin renovarea și modernizarea unui edificiu existent într-o localitate din raion care nu are o atractivitate turistică foarte mica (sau chiar deloc), care să integreze proportional și segmentat:</p> <p>patrimoniul material și imaterial al tuturor localităților din raion;</p> <p>meșteșuguri tradiționale;</p> <p>colecții tematice;</p> <p>expoziții rotative.</p>		16	<p><u>Se respinge</u></p> <p>Este inacceptabilă propunerea comasării tuturor muzeelor într-unul „central consolidat” – fiecare comunitate are propria moștenire și propria mândrie de sine. Totuși, Strategia propune creșterea capacităților Muzeului Cimișlia cu noi funcționalități de Centru de informare a turiștilor</p>
17	<p>Susținerea financiară a experiențelor turistice autentice, prin dezvoltarea și investirea într-o unei rețea de experiențe interactive, care să includă:</p> <p>stupine vizitabile;</p> <p>ferme ovine și lactate;</p> <p>ateliere de lemn și olărit;</p> <p>gospodării agroturistice;</p> <p>masterclass-uri pentru turiști.Etc.</p> <p>Prin intermediul de micro-granturi, sprijin pentru echipamente minime, îmbunătățiri de</p>		17	<p><u>Se vor insera parțial în partea constatatoare a Strategiei</u></p> <p>La necesitățile agenților economici se vor adăuga aceste deziderate, dar fără a angaja CR Cimișlia în acțiuni de micro-grantare, acestea fiind posibile din bugetele a unor donator externi și dora în baza unor proiecte co-finanțate de beneficiarii direcți.</p>

	<p>acces, ajutor în extinderea pe alte piețe locale și externe, și consultanță practică; urmează a fi diversificată oferta, crește durata șederii în raionul Cimișlia și va aduce venituri directe pentru comunități.</p>			
18	<p>Trasee turistice comerciale integrate (raionale și locale) Crearea de trasee turistice funcțional, cu program clar și ofertă comercială ce vor aborda tematicile cele mai importante: „Agroturism & Tradiții”; „Eco & Turism activ”; „Vin, gastronomie și meșteșug”; care la rândul lor să include: cazare, alimentație publică, experiențe, agreement, evenimente sezoniere; respective acestea vor reprezenta turism organizat, flux constant de turiști și cel mai important- creșterea consumului local.</p>		18	<p><u>Se ia act</u> Aceste aspecte din propunere se regăsesc în strategie Hartă interactivă care este deja creată sunt create unele Trasee turistice, și în continuare vor fi promovate mai activ și adăugate noi trasee turistice, și vor fi gestionate și monitorizate permanentă.</p>
19	<p>Transport turistic raional organizat prin achiziționarea și operarea a unui autobuz turistic de capacitate mare, cât și unui microbuz pentru grupuri mici, ca o colaborare constructivă dintre segmentul public-privat; ce vor crea accesibilitate crescută, posibilitatea circuitelor raionale prin toate atracțiile turistice (mai ținând cont de posibila îmbunătățire a drumurilor de acces) și atractivitate pentru agenții de turism, cât și pentru tur operatorii. Program integrat de dezvoltare a ofertelor turistice comerciale Prin beneficierea de instruirii în marketing, vânzări, comunicare; mentorat și coordonare raională, una dintre pașii prioritari după</p>		19	<p><u>Se respinge</u> Consiliul raional Cimișlia nu are competențe de operare de servicii de transport turistic. Aceste servicii pot fi procurate pe piața transporturilor. O astfel de inițiativă poate fi asumată de un actor privat din turism în condițiile unui proiect individual.</p>
			20	<p><u>Se ia act</u> În strategie există un compartiment întreg bazat pe marketing și promovarea, OS 2; OS 3; OS 4 din strategie.</p>

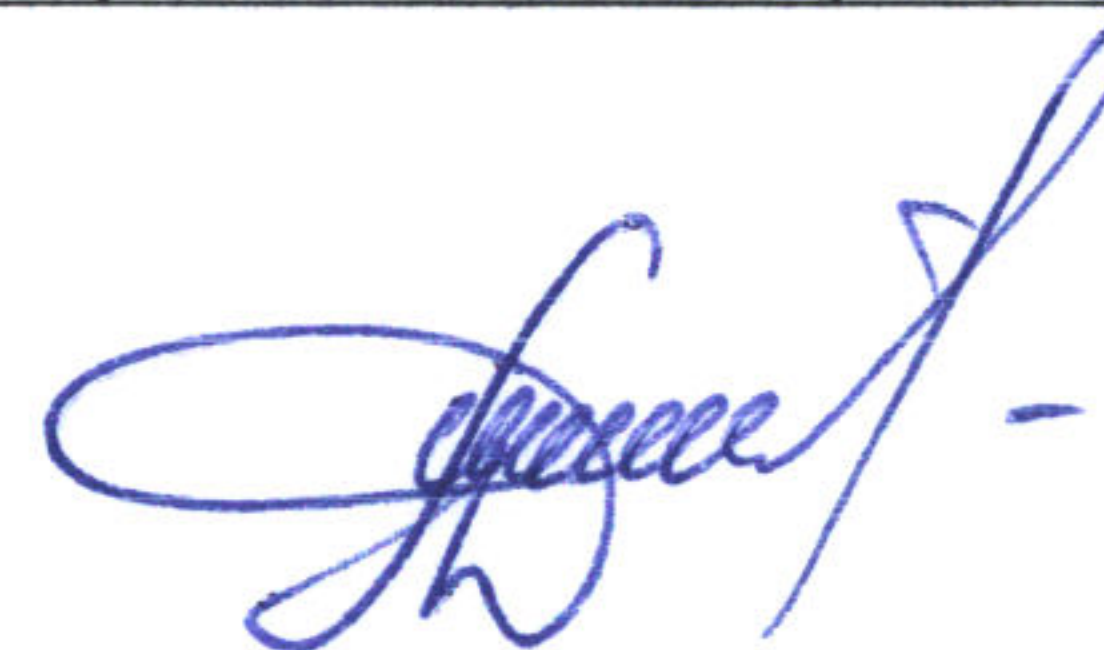
	<p>îmbunătățirea celorlalte aspect menționate până acum, ar fi facilitarea creării colective de oferte turistice: pachete weekend; circuite tematice; oferte sezoniere; întrucât acestea va crește atractivitatea raionului prin promovare unitară și profesionalizare a sectorului.</p>			
20	<p>Sprijinirea selective a festivaluri și evenimente cu impact real care atrag public din afara raionului, sunt bine organizate și au potențial de creștere, prin colaborare clară cu APL, sprijin logistic predictibil și investițional, integrare în calendarul turistic. Considerăm că această acțiune va crește vizibilitatea, animarea sezonului turistic și veniturile locale.</p>		21	<p><u>Se ia act</u> Aceste propuneri se regăsesc în Strategie</p>
21	<p>Prioritate strategică Procent din buget total Drumuri de acces și infrastructură 18 – 25 % Sprijin sector privat & experiențe 18 – 23 % Oferte turistice comerciale & produse integrate 10 – 14 % Platformă digitală & promovare video 10 – 14 % Transport turistic organizat 6 – 8 %</p>		22	<p><u>Se ia act</u> Ponderea în bugetul Strategiei se stabilește de lista și costurile inițiativelor co-finanțabile ale APL (infrastructura rutieră și amenajarea turistică este în atribuția APL)</p>
			23	<p><u>Se respinge</u> În strategie există un compartiment întreg bazat pe marketing și promovarea, OS 2; OS 3; OS 4 din strategie.</p>
			24	<p><u>Se respinge</u> Consiliul raional Cimișlia nu are competențe de operare de servicii de transport turistic. Aceste servicii pot fi procurate pe piața transporturilor. O astfel de inițiativă poate fi asumată de un actor privat din turism în condițiile unui proiect individual.</p>
			25	<p><u>Se respinge</u> Aceste propunere deja se regăsește în Strategia de Dezvoltarea a</p>

	<p>Muzeu raional consolidat 8 – 10 %</p> <p>Festivaluri & evenimente cu impact 5 – 8 %</p> <p>Sprijin piețe de desfacere & cooperare 3 – 5 %</p> <p>Instruiri aplicate (marketing, vânzări, digital) 2 – 4 %</p>			Turismului în raionul Cimișlia
22	<p>Crearea unui mecanism de conectare a producătorilor locali ca un program de acces la piețe și lanțuri de distribuție primordial locală(atât raională cât și națională) și anume: restaurante, hoteluri, magazine specializate + platforme online, oferind astfel o promovare integrate și susținere constantă, care va ajuta la crearea unei stabilități economice, creșterea veniturilor și nu în ultimul rând, profesionalizarea producției locale.</p>		26	<p><u>Se ia act</u> În strategie se conține acțiunea de crearea a unui cluster turistic pentru conectarea agenților economici din destinația turistică Cimișlia cu rețele internaționale.</p>
23	<p>Festivalul „Miorița, Laie Bucălaie” nu se va mai desfășura în raion și necesită excludere; festivalurile Strugurelui și Parada Florilor au impact predominant local, cam poate jumătate din fluxul cel reprezintă celelalte festivaluri; evenimente precum iProsop și EcoMotoFest au un impact turistic mai mare și merită valorizate;</p>		27	<p><u>Se respinge</u> Consiliul raional Cimișlia nu poate promova doar două evenimente care să fie alese. Toate evenimentele și festivalurile din raion sunt obiective turistice, ele toate trebuie să fie promovate.</p>
24	<p>Corectări privind prioritizarea investițiilor De asemenea, analizând planul de necesități și acțiuni, am constatat un dezechilibru în alocările financiare: investiții semnificative în obiecte de arhitectură mică fără necesități urgente de reabilitare;</p>		28	<p><u>Se respinge</u> Toate obiectivele turistice carea sunt au fost propuse de Administrațiile Publice Locale, care vor fi implementat de le cu co finanțare lor proprie.</p>

	<p>finanțare limitată pentru susținerea actorilor privați existenți; lipsa mecanismelor de co-finanțare pentru infrastructura de acces și dezvoltarea serviciilor turistice.</p>			
25	<p>La punctul 2.4.1 referitor la obiectele de arhitectură mică, se constată alocarea unui buget estimativ de aproximativ 17 milioane lei, în condițiile în care majoritatea acestor obiective nu necesită intervenții urgente de reabilitare și se află într-o stare tehnică satisfăcătoare. În acest context, proporționalitatea investițiilor planificate ridică semne de întrebare privind eficiența utilizării resurselor financiare.</p>		29	<p><u>Se respinge</u> Este o listă indicativă de necesități formulate de APL pentru care s-ar angaja în proiecte de amenajare turistică locală. Doar cele mai importante dintre acestea se regăsesc și în Planul de acțiuni.</p>
26	<p>Nu se propune excluderea acestor inițiative investiționale, însă considerăm necesară o abordare mai echilibrată, care să reflecte rolul actorilor privați în dezvoltarea turismului local și contribuția acestora la veniturile bugetare prin taxele și impozitele achitate.</p>		30	<p><u>Se respinge</u> Datele relevă că taxele locale achitate de companii de turism nu pot servi ca bază pentru susținerea unor co-finanțări ale proiectelor de anvergură din partea APL</p>
27	<p>Problema infrastructurii de acces – recunoscută, dar nebugetată corespunzător Strategia recunoaște existența drumurilor de acces degradate către numeroase atracții turistice, însă nu alocă resurse financiare proporționale pentru soluționarea acestei probleme.</p>		31	<p><u>Se respinge</u> Bugetarea într-o strategie se bazează pe asumarea de responsabilități de a promova și co-finanța proiecte corespunzătoare estimate la anumite costuri. Deci, Strategia de turism nu este o listă de distribuție a unor fonduri contractate.</p>
28	<p>Fragmentarea excesivă a investițiilor Documentul propune un număr foarte mare de proiecte dispersate, cu finanțări relativ mici sau simbolice, care riscă să nu producă impact real</p>		32	<p><u>Se respinge</u> În prezenta Strategie este important să susținem un număr cât mai mare de inițiative locale auto-finanțabile de inițiatori pentru a valorifica potențialul local și a promova ospitalitatea locală acolo</p>

	asupra atractivității turistice.			unde acestea se generează
29	Informație suplimentară și contribuția statistică a entităților turistice private și a festivalurilor la atractivitatea turistică a raionului Cimișlia		33	<u>Se ia act</u> Prezentarea agenților economici este utilă pentru compartimentul dedicat „performanțelor economice ale sectorului turistic” dacă sunt prezentate de toți antreprenorii. În cazul prezentării parțiale, propunerea este să fie înserate aceste date într-o anexă dedicată la Strategie

Vicepreședinta raionului Cimișlia

Ana DONIA

Specialist superior
Direcția Economie, Agricultură, Investiți și Turism

Artur Chiciuc